

I den Henseende har Lovgivningsmagten et Ansvar, som den maa tage Hensyn til.

Den højtærede Minister sagde, at vi udtalte vor Forbavelse over den Maade, hvorpaa den gamle Statshusmandslov virkede, som om vi aldrig havde set et Statshusmandsbrug før. Ja denne Bemærkning kan maaske falde ind under Kategorien mange Ord. Den højtærede Minister har maaske nok set et Statshusmandsbrug udenpaa, men jeg tvivler noget paa, at han har været indenfor, og jeg tør i alt Fald dristig paastaa, at han ikke har været inde i eet for hver ti, jeg har været inde i. Jeg har saa godt Kendskab til de Menneskers Kaar, at jeg ved, at Forholdene har været meget vanskelige for dem, netop under Krigstidens Eftervirkninger. Saa længe Forholdene var opadgaende, var den Lovgivning forsvarlig og nyttebringende for dem, der kom ind under den, skabte stabile og betryggende økonomiske Vilkaar, det har vi Eksempler nok paa, men det Princip virker ganske modsat, naar Forholdene former sig helt modsat. Jeg vil derfor sige til den højtærede Landbrugsminister, at jeg har Tillid til de Ideer, som mit Parti har givet Udtryk i Lovgivningsform angaaende dette Forhold, jeg har den Tillid til disse Ideer, at de er holdbare, sunde og sikre; jeg bekender fuldt ud af hele mit Hjerte, at de giver friere økonomiske Tilstande, de gældbinder ikke i samme Udstrækning som denne anden Lovgivning og derved giver de tryggere Vilkaar og bedre Betingelser for, at den vedkommende kan faa Løn for sit Arbejde.

Jeg skal slutte mine Bemærkninger til den højtærede Landbrugsminister med at sige, at Ministeren ikke kan slippe med Gang efter Gang her at fremføre, at der ingen Oplysninger er at faa. Hvad er det, Udvalget vil vide? Det er slet ikke, hvordan de Statshusmænd sidder i det, som har faaet Laan efter Loven af 6. Maj 1921. Det afhænger af mange Ting, ikke alene af Lovens Bestemmelser, men ogsaa af Personernes Egenskaber og Kvalifikationer. Det, vi i Udvalget har ønsket at faa at vide, var: Hvilke Betingelser bød Loven den enkelte? og der vil jeg gerne endnu en Gang gøre opmærksom paa, at det, det egentlig gjaldt om at faa at vide, var, hvor gode Markerne er, hvor dyre de har været. Hvor store Laanene var, vidste vi alle. Og saa maa det overlades til den enkelte, om han var dygtig nok til at klare de Forhold, han gik ind til. Det kunde den højtærede Landbrugsminister saa udmærket have fremskaffet Oplysninger om overfor Udval-

get, hvis han vilde, hvis han havde forstaaet, at det var det, der egentlig var Spørgsmaal om, at det var Kernen i Sagen.

Vi kan ikke blande baade Bygningsudgifter og de enkeltes økonomiske Forhold i Øjeblikket sammen og lave en Statistik; det var slet ikke det, vi havde Brug for. Det, vi havde Brug for, var, hvor mange Hjem der var, hvor store, hvor gode og hvor dyre. Det var de Oplysninger, vi savnede, og Oplysninger derom forelaa allerede længe inden den Tid. Jeg vil udtale min Forbavelse over, at den højtærede Minister vil give det Udseende af, at det var af Vigtighed at spørge om de Ting den 4. November, naar Loven først blev vedtaget den 6. Marts. Allerede den 4. November havde Amtskommissionerne forlængst vidst Besked om, hvor mange Brug der var at give Laan til, hvor mange Lodder der var købt, til hvilken Pris de var købt, o. s. v. Og saa een Ting til angaaende disse Oplysninger. Jeg vilde have sat Pris paa, om man netop ved Forespørgsler til Amtskommissionerne havde fremkaldt disse Oplysninger, fordi man, naar der er Tale om, hvordan Jorden erhverves, tidt lægger Ansvaret paa Amtskommissionerne, idet man hævder, at de ikke modsætter sig, at disse Jorder bliver købt for dyrt. Kunde det ikke have sin Interesse for Lovgivningsmagten at faa at vide, hvordan den Kontrol foregaar, om Amtskommissionerne med Opmærksomhed følger den handelsmæssige Udvikling paa dette Omraade og klarer sig, hvordan Lodderne er, som der i dette Tilfælde gives Statslaan til?

Til sidst vil jeg overfor den ærede Ordfører for Venstre (Martin Hansen) sige, at jeg udtrykkelig sagde, at jeg maatte tage den Slags Bevægelser, Strømninger og Meningsstilkendegivelser, som vi nu ser give sig Udtryk i Viborg Amt, med en vis Reservation. Jeg lod mig ikke paavirke, fordi en eller anden, maaske 10 eller 20, kom og klagede, men det, jeg fastholdt, var dette, at min Opfattelse af Forholdene er den, som jeg gav Udtryk for, og den er ikke afkræftet endnu. Derfor fastholder jeg den som rigtig, indtil jeg oplyses om, at jeg tager fejl, og det var det, jeg ønskede at vide, inden vi gik videre i Lovgivningen. Jeg vil gerne for ikke at blive misforstaaet erkende, at den Lovgivningsmaade angaaende Udstykning, som den højtærede Minister er en Tilhænger af, kan blive fordelagtig og formaalstjenlig for dem, der gaar ind, naar det er i en Bølgedal, økonomisk set.